

"Gazeta Przemyska" wychodzi w każdy czwartek i niedzielę.

Przedpłata wynosi:

tak w miejscu
jaki z przesyłką pocztową

rocznie	6 zł. — ct.
półrocznie	3 " — "
kwartalnie	1 " 50 "
miesięcznie	— " 55 "

Numer pojedynczy 7 ct.

GAZETA PRZEMYSK

Cena ogłoszeń

po 5 ct. za miejsce i czas
szła drobnego druku. Za
drobniejszych ogłoszeń po
2 ct. od słowa. Cena ogłoszeń
najmów po 1 ct. od
słowa.

Przedpłata i ogłoszenia
przyjmuje: Administracja
Gazety przemyskiej.

Rękopisów nie zwraca się
Listów ni frankowanych
nie przyjmuje się.

Biurow redakcyjny w kamienicy p. Giżowskiego w rynku otwarte codziennie przed południem od godz. 12—1, wieczorem od godz. 5—..

KALENDARZ.

Grudzien	Święta rzymsko katolickie	Święta greckie
28. niedz.	E. po B. N. Młodz.	N. 30 po S. H. 5
29. pon.	Tomasza B.	Danyła
30. wtór.	Dawida Kr.	Sewastyana M.
31. środa	Sylwestra Pap.	Wonyfatya M.

Czas odnowić przedpłatę,

która wynosi tak w miejscu, jak i z przesyłką pocztową na cały rok 6 zł., na pół roku 3 zł., na kwartał 1 zł. 50 ct., na jeden miesiąc 55 ct.

Uprasza się o wczesne zamówienie i wyraźne wypisanie nazwiska i miejsca odbioru.

Prenumeratę, którą przyjmuje Administracja "Gazety przemyskiej" w Przemysku, najtaniej przesyłać przez pocztę.

Przegląd polityczny.

Przemysł, d. 27. grudnia 1890.

Dzienniki zapowiedziały możliwość groźniejszych komplikacji w Serbii. Mówiący od długiego czasu Garaszaniin zabrał głos. W dzienniku "Videlo" zamieścił on obszernie sprawozdanie o rokowańach, jakie za rządów jego gabinetu toczyły się w sprawie załagodzenia małżeńskich sporów w domu królewskim. Garaszaniin oświadcza, iż cała wina w tej mierze spada wyłącznie na króla Milana i stara się królową Natalię oczyścić ze wszystkich zarzutów. Uważa on za zgola nieuzasadnione oskarżenie, jakoby królowa Natalia przez rusofilskie agitacje zamierzała krzyżować zewnętrzną politykę króla Milana, lub jego plany polityczne. Również nie wytrzymuje krytyki twierdzenie króla, iż kwestya wychowania syna odgrywała jakąkolwiek rolę w tym familijnym sporze. Główną przyczyną sporu był zamiar króla Milana wydalenia z kraju królowej, do której żywił nieprzezwyciężoną niechęć. Garaszaniin ogłasza dwa listy, celem usprawiedliwienia swego stanowiska. Także i Franassowicz ogłosił oświadczenie w tym samym duchu, stwierdzające,

że partya postępową nie miała zadnego udziału w rozwodowym procesie pary królewskiej.

Tych głosów nie mógł pozostawić bez odpowiedzi rejent Risticz. Oświadcza on po prostu iż ogłoszone przez Garaszaniina i Franassowicza sprawozdania są nieprawdziwe. Przeciwo zażartym tam szczegółom zastrzeżę się Risticz, bo historia mogłaby w przyszłości, opierając się na nich, podnieść, iż zarówno on (Risticz), jak też i inni mężowie stanu, którzy w procesie pary królewskiej powstrzymywali stanowczą katastrofę, zgrzeszyli względem powagi tronu i interesów kraju. My wszyscy — pisze Risticz — w najlepszym zamiarze pragnęliśmy usunąć anormalny stan, który wywoływał w Serbii ciągłe przesilenia i dziś jeszcze niezdrową agitację w kraju podtrzymuje.

Tak więc rozwinęła się polemika zasadnicza i gwałtowna, a w kołach politycznych w Belgradzie mniemają, że polemika ta ogarnie wszystkie stronnictwa i po ciągnąć za sobą może nieprzewidziane komplikacje, jeśli rejencji i rządowi nie powiedzie się przywieść do skutku ugodę w myśl inicjatywy skupczyjny.

Zwykle dobrze poinformowane "Mosk. Wiedom." donoszą w korespondencji z Petersburga, iż wypracowano już projekt do prawa, mający na celu reformę korporacji szlacheckich czyli rycerskich w prowincjach nadbałtyckich. Do tych ostatnich zastosowano prawa obowiązujące w innych częściach Rosyi, z niektórymi jednak zmianami. I tak np. zgromadzenia szlacheckie w guberniach rosyjskich mają prawo wnoszenia przedmiotów do sądu w sprawach i potrzebach lokalnych. Szlachcie niemieckiej w ziemiach nadbałtyckich prawo to będzie odjęte. "Mądrość tego środka — robią uwagę "Mosk. Wiedom." — oczywista." Językiem urzędowym wszystkich instytucji szlacheckich, gubernialnych i powiatowych ma być język rosyjski. I dyskusya na zgromadzeniach szlachty może się odbywać w języku rosyjskim. Urzędników wolno mianować tylko takich, którzy władają i ustnie i piśmiennie językiem rosyjskim. W końcu wszystkie czynności, zarówno instytucyj, jak i zgromadzeń szlachty nadbałtyckiej poddano najściślejszej kontroli władzy administracyjnej.

Zmierzyły w poniedziałek swoje siły dwa stronnictwa irlandzkie podczas wyboru deputowanego w Kilkenny. Parnell poniósł porażkę. Kandydat antiparnelitów Henessy

znaczną większością głosów został wybrany deputowanym.

Z Berna szwajcarskiego donoszą, iż nowo-wybrany członek Rady związkowej, Frey, obejmuje departament wojskowy, a radca związkowy, Hauser, departament finansowy i cłowy. W innych departamentach nie zaszły żadne zmiany.

Sztunda.

Spółeczeństwo rosyjskie ma różne bole, między nimi także i "Sztundę," sektę z tendencjami religijno-politycznej natury. W dziele noszącem tytuł: "Jak powstrzymać pokojowy podbój na naszych pograniczach zachodnich?" opracowanem przez p. Liprandiego znajdujemy bardzo zajmujące szczegóły, o szkołach niemieckich na Wołyniu i o propagandzie religijno-politycznej natury, występującej pod nazwą "Sztundy."

Kwestya szkół niemieckich — pisze autor — należy do najbardziej piekających. Pomimo, że w roku 1887 wszystkie szkoły poddano kierownictwu ministerstwa oświaty i postanowiono, aby językiem wykładowym był w nich język rosyjski, oprócz nauki religii, którą wolno wykładać w języku ojczystym uczniom (z wyjątkiem młodzieży polskiej, uczącej się i religii po rosyjsku), dotąd szkoły niemieckie na Wołyniu są rozsądnikiem germanizmu i wychowują nieprzyjznych Rosyi członków społeczeństwa. Nietylko wykłady odbywają się w nich po niemiecku, ale językiem rosyjskim pomiatają, a nawet go się przesładuje. Z kilkunastu szkół, które zwiędził piszący, w żadnej nie znalazł książki rosyjskiej; ani jeden nauczyciel nie umiał rozmówić się z nim po rosyjsku. Nawet dzienniki w szkołach tych prowadzone są po niemiecku i w tymże języku wydrukowane instrukcje szkolne. W kilku szkołach — czytamy u p. Liprandiego — natrafiliśmy na książki i podręczniki polskie, ale i te były drukowane alfabetem gotyckim. Książek polskich używano w szkołach niemieckich dla ułatwienia dzieciom polskim nauki języka niemieckiego, albowiem przeważna ich część uczęszcza nie do szkół rosyjskich, lecz niemieckich. W ogóle w szkołach niemieckich nie znać tego, iż one istnieją w południowo zachodniej Rosyi, a nie w centrum Niemiec. Zwiedzając je i przysłuchując się wykładom, niepodobna było autorowi uwierzyć, iż szkoły te podlegają kompetencji rosyjskiego miui-

steryum oświaty; w żadnej z nich nie widział portretu cesarza rosyjskiego Natomiast w wielu szkołach oglądał portrety cesarza niemieckiego; żaden z uczniów nie znał imienia cara, którego jest poddanym, ale za to wszyscy odpowiadali bez zająknięcia: kto to jest Bismarck? ile ma lat? itp.

Na liczebny stosunek szkół rosyjskich i niemieckich, należących do kompetencji ministerjum oświaty, rzucają światło następujące cyfry, przytoczone przez p. Liprandiego:

Powiaty:

Równo szkół rosyjskich 15,	niemieckich 32
Łuck " " 22,	" " 52
Nowogród " " 22,	" " 7
Złotomierz " " 28,	" " 83

Autor rosyjski stara się udowodnić, że sekta rozszerzona na Rusi zakordonowej pod nazwą "Sztundy" ma tendencje, nie tylko religijne, lecz i narodowo-polityczne. Dążeniem jej zamienić prawosławnego na lutra, Rosyjanina na Niemca, duchowego syna Rosyi na syna Germanii. W związku ze sztundą krąży wieści o obatach ruskich o niennikionem oderwaniu Wołynia do Rosyi i przyłączenia go do Niemiec, o dobrodziejstwach rządów niemieckich i szczególniejszych łaskach ze strony cesarza niemieckiego względem tych, którzy w chwili przyłączenia kraju tego do Niemiec, zdołają dobrowolnie przejąć się duchem, wiarą i językiem niemieckim.

Sztunda robi ogromne postępy. I dlatego niema robić postępow, — zapytuje p. Liprandi — skoro sztundysty w porównaniu z prawosławnymi korzystają z całego szeregu przywilejów? Włościanie, którzy z prawosławia przeszli na sztundę, wolni są od wydatków na utrzymanie cerkwi i nie biorą udziału w kosztach utrzymania szkoły a w niektórych powiatach gubernii kijowskiej, uwalniają sztundystów od prestacyj drogowych ale co dziwniejsza, iż wszystkie te ulgi i przywileje uchodzą w oczach ludu za objawy łaski cesarza niemieckiego.

Czy wszystkie fakty i daty, przytoczone przez p. Liprandiego, odpowiadają rzeczywistości? Czy nie uległ on wpływom modnej dzisiaj w Rosyi germanofobii, a rzeczy nie przedstawił zbyt pesymistycznie w celu wywarcia tem silniejszego wrażenia? Za to nie ręczymy, a odpowiedzialność pozostawiamy publiczności rosyjskiemu.

SĄSIEDZI.

2) (C. d.)

Iwan Nikiforowicz całymi dniami leży na ganku. Jeżeli dzień nie zbyt gorący, to zwykle wystawia plecy na działanie słońca i nigdzie nie chce wychodzić. Gdy mu się podoba, to rano przejdzie się po podwórzu, gospodarstwo opatrzy i znów spoczywa. Dawniej bywała odwiedza Iwana Iwanowicza.

Iwan Iwanowicz jest bardzo grzeczny człowiek i w przyzwoitej rozmowie nigdy nie powie dwuznacznego słowa; nawet się obraża, gdy kto inny coś takiego powie. Iwan Nikiforowicz zaś zapomina się czasami. W takim razie Iwan Iwanowicz zwykle wstaje z siedzenia i mówi:

— Dość, dość już Iwanie Nikiforowiczu! Raczej co żywo na słońce, aniżeli mówić o takich nieprzyzwoitościach!

Iwan Iwanowicz bardzo się gniewa, gdy znajdzie muchę w barszczu; traci wówczas cierpliwość, rzuca talerzem, dostanie się i gospodarzowi Iwan Nikiforowicz szczególnie lubi kąpiele, i gdy się w wodzie zanurzy po brodę, każe dać do wody stół, samowar na nim i bardzo lubi pić

herbatę w takim chłodku, Iwan Iwanowicz goli się dwa razy w tygodniu, Iwan Nikiforowicz jest bardzo ciekawy. Strzeż Boże! gdy zaczniesz mu co opowiadać, a niedokończysz!... Jeżeli nie jest z czego zadowolonym, zaraz to wypowie. A z twarzy Iwana Nikiforowicza bardzo trudno poznać, czy on zadowolony, czy gniewny. Chociaż go co niszczy, nie da poznać po sobie. Iwan Iwanowicz ma charakter nieco bojaźliwy. U Iwana Nikiforowicza przeciwnie, szarawary o tak szerokich fałdach, że gdyby je nadać — niezawodnie zmieściłbyś w nie, dom, spichlerz i zabudowanie. U Iwana Iwanowicza wielkie oczy koloru tabaczkowego, i gęba w kształcie przewróconego Y; u Iwana Nikiforowicza oczka małe, żółtawe, całkowicie gubiące się pomiędzy gęstymi brwiami i pulchnymi policzkami, a nos podobny do śliwki dojrzałej. Iwan Iwanowicz gdy was częstuje tabaką, to za wsze w pierw liżnie językiem wierzch tabakierki, później uderzy palcem po niej i podając rzeknie, gdy się jest mu zranym: — Czy śmiem prosić szanownego pana o łaskawość? — gdy zaś nieznanym: — Czy śmiem prosić szanownego pana, nie mając znać przyjemności, o łaskawość? — Zaś

Iwan Nikiforowicz po prostu wypycha ci rękę do ręki i tylko doda: — Służę! — Jak Iwan Iwanowicz, tak też i Iwan Nikiforowicz bardzo pcheł nie lubią, i dla tego jeden i drugi nie ominie żyda z towarami, by nie kupić eliksiru w rozmaitych flaszeczkach przeciw tym żyjątkom, dobrze go najpierw wylajawszy za to, że trzyma się mozaizmu! Wreszcie pominawszy niektóre niedoskonałości, tak Iwan Iwanowicz, jak i Iwan Nikiforowicz, bardzo zacni ludzie.

II.

Rano — było to w miesiącu lipcu — Iwan Iwanowicz leżał na ganku. Dzień był gorący, powietrze suche falowało w przestworzu. Iwan Iwanowicz miał już czas odwiedzić kosarzy za miastem, być w furtorze, miał czas rozpytać włościan i bab, które spotkał, skąd? za czem i którą? zmęczony się niepomiernie i legł na spoczynek. Leżąc długo, opatrywał on komory, podwórze, stodołę, kury biegające po podwórzu i myślał sobie: „Boże! co to za gospodarz ze mnie! czego ja nie mam! Drób, zabudowania, spichrz, wszelkie przyjemności: wódka dystylowana z korzeniami; w ogrodzie gruszki, śliwki, mak, groch

kapusta... czego ja też nie mam? Pragnąłbym wiedzieć czego ja nie mam?...

Zadawszy sobie tak wielkiej wagi pytanie Iwan Iwanowicz zamyslił się; a w tym czasie oczy jego znalazły dla się nowe przedmioty, przelazły plot, weszły na podwórze Iwana Nikiforowicza i bezwiednie zajął je ciekawy widok. Chuda baba wynosiła co chwilę zleżące ubrania i dla przewietrzenia rozwieszała je na przeciągniętym sznurze. Wkrótce też stary mundur w powietrzu i objął nimi kaftan; za nim wysunął się mundur szlachecki z herbowymi guzikami, a nadgryzionym przez myszy kołnierzem; białe pikowe spodnie w cętki, które — był czas — zdołały nogi Iwana Nikiforowicza, a które dziś można było naciągnąć chyba na jego palce; za nimi niebawem zawisły inne w rodzaju uciętych widel, — później granatowy beszmet kozacki, sprawiony lat temu dwadzieścia, kiedy Iwan Nikiforowicz miał zamiar wstąpić do milicyi i nawet zapuścił był już wasy w tym celu. Wreszcie wynoszono jedno za drugim, szpadę, kurtkę trawiasto-zielonego koloru, z miedzianymi guzikami wielkości piątki, kamizelkę szytą złotem, mocno o-

Z poselskiej Izby Rady państwa.

Na posiedzeniu d. 17. bm. po załatwieniu nagłych spraw, przystąpiła Izba do porządku dziennego.

Dep. Kathrein przedkłada ustawę o prowizoryum budżetowym na pierwsze cztery miesiące r. 1891.

Zabiera głos dep. Turk i zaznacza, iż przy obradach nad prowizoryum budżetowym w komisji, złożonej z deputowanych wszelkich stronnictw, wyrażono życzenie, aby raz nareszcie obrady nad budżetem mogły się odbywać we właściwym czasie, i aby można rozpocząć nowy okres budżetowy bez prowizoryum budżetowego.

Po tem przemówieniu bez dalszej dyskusji przyjęto w 2 i 3 czytaniu prowizoryum budżetowe.

Przedłożenia rządowe, dotyczące układu Austrii ze Szwajcaryą w sprawie położenia tamy rozszerzaniu się zarazy bydłej i przedłużenia ustawy z d. 17. czerwca 1887 r. o kolejach lokalnych, zostały przyjęte.

Zezwolono następnie na sądowe ściąganie deput. Verganego z powodu obrazy honoru.

Następnie toczyła się w dalszym ciągu dyskusja nad projektem do ustawy o reje strowanych kasach pomocy.

Przed zamknięciem posiedzenia przedłożył minister skarbu centralne zamknięcie rachunków za r. 1888.

Deput. Vajhinger i towarzysze wnoszą zmianę paragr. 78 ustawy o należnościach.

Deput. Dr. Herold i towarzysze wnoszą zmianę ustawy o ordynacji wyborczej do Rady państwa w Czechach. (Zwiększenie liczby posłów).

Deput. Kaiser i towarzysze interpelują ministra finansów w sprawie rzekomych pomyłek przy obrachowaniu należności przez niższe instancje.

Przyszłe posiedzenie Izby odbędzie się we czwartek.

Dodać należy, iż na posiedzeniu rozdano wniosek p. Leona Pinińskiego, w sprawie ograniczenia ruchu emigracyjnego.

Na posiedzeniu dnia 18 bm. przedłożył rząd traktat z Niemcami z dnia 2. grudnia w sprawie przyłączenia gminy Mittelberg w Voralbergu do niemieckiego związku cłowego, oraz konwencję, zawartą z Bawaryą d. 2. grudnia co do przyłączenia Mittelbergu do bawarskiego systemu opodatkowania piwa i octu. Następnie przedłożył rząd ustawę o zaw. rciu umowy z reprezentancją krajową Bukowiny, mającej na celu uregulowanie stosunku państwa do bukowińskiego funduszu indemnizacyjnego, wreszcie ustawę w sprawie eksploatacji kolei Albrechta na rachunek państwa lub ewentualnego zakupu tejże kolei przez państwo. Odnosna umowa postanawia, iż administrację linii kolejowych Lwów-Stryj i Stryj-Stanisławów prowadzić ma państwo na swój rachunek począwszy od 1. listopada 1891 r. aż do 31. grudnia 1904 r., ewentualnie aż do zakupienia kolei przez państwo. W zamian za to państwo będzie zarząd państwa do upływu terminu koncesji Towarzystwu rocznie 954.136 zł., tudzież kwotę

potrzebną na oprocentowanie w stosunku 4 od sta i prawidłową amortyzację obligacji pożyczki prorytetowej w kwocie 20 milionów zł., które wydane będą nie dla konwersji dawnej pożyczki prorytetowej, lecz na cele inwestycyjne. Towarzystwo zobowiązuje się zredukować istniejący kapitał akcyjny 7,119.800 zł. do połowy, t. j. do kwoty 3,559.900 zł. i zestawiać plan amortyzacyjny, według którego znajdujące się w obiegu akcje, począwszy od r. 1891, w przeciągu 74 lat splacone być mają wraz z 4%. Nadto Towarzystwo przyznaje rządowi prawo zakupienia linii kolejowych każdej chwili pod pewnymi warunkami.

Na wieczornem posiedzeniu d. 18. bm. Suess i tow. wnieśli projekt do ustawy względem budowy wiedeńskiej kolei miejskiej. Budowa miałaby się rozpocząć równocześnie ze zniesieniem wałów akcyjowych.

Trojan i tow. interpelują ministra spraw wewnętrznych w kwestji spisu ludności i zapytują się, czy rząd gotów jest poczynić bezzwłocznie potrzebne zarządzenia w tym kierunku, aby narodowe mniejszości mogły swobodnie zeznawać, jakiego języka potocznego używają, dalej czy gotów jest zarządzić, aby w rubryce „język potoczny“ nie były uczynione żadne dodatkowe zmiany i aby po zamknięciu spisu ludności każdemu wolno było przejrzeć arksze spisowe?

Rozkoszny i tow. wnoszą, aby rząd przy przedłużeniu traktatów handlowych z obcymi państwami miał na względzie ochronę potrzeb rolniczych.

Malfati i tow. interpelują w sprawie zachowania się władz politycznych w Trydencie i Roveredo wobec towarzystw gimnastycznych, którym zakazano wycieczek z muzyką.

Engel i tow. interpelują względem rychej i gruntownej reformy aptekarstwa.

Następnie zakończono specjalną dyskusję nad ustawą o zarejestrowanych kasach zapomogowych, poczem ustawę z niektórymi poprawkami przyjęto także w trzecim czytaniu.

Uchwalono także rezolucję Mengera, aby co do obowiązku zabezpieczenia pracy stosowano w całej Austrii te same zasady i aby statystyczne wykazy ograniczono do niezbędnej miary.

Dzień następnego posiedzenia nie został oznaczony.

Sprawy miejscowe.

Plany gmachu kasy oszczęd., projektowane przez pp. Zajackowskiego, Pileckiego i Reinigera, zostały złożone w mniejszej sali magistratu i tymi dniami ma p. inspektor Monné za przybraniem kilku znawców zrobić wybór i wydać opinię. Nie uprzedzając zdania znawców, możemy tylko zauważyć, że p. Pilecki zadał sobie najwięcej pracy i przedłożył trzy rozmaite plany, wyróżniające się oryginalnością i bardzo dobrym rozkładem. P. Zajackowski przedłożył jeden, należycie opracowany plan, zaś p. Reiniger pokoił sprawę, nie zadawszy sobie wcale trudu opracowaniem nad swego projektu. Fasadę p. Pileckiego w stylu niemieckiego renesansu uważamy za najodpowiedniejszą, tak dla charakteru budynku, jak i dla trwałości, jaką

rawary Iwana Nikiforowicza, zajmąwszy sobą niemal połowę podwórza. W czasie tym wyniosła baba jeszcze czapkę i strzelbę.

— Cóż to? — pomyślał sobie Iwan Iwanowicz. Nigdy nie widziałem strzelby u Iwana Nikiforowicza. Cóż on? strzelać nie strzela, a strzelbę ma u siebie! Pocóż mu ona!.. a strzelbina niczego! dawno już chciałem mieć podobną. Bardzo by mi chciało się mieć tę strzelbinę! lubie zabawiać się strzelbiną. — Hej babo! — krzyknął Iwan Iwanowicz, kiwnąwszy na nią palcem.

Stara zbliżyła się do plotu.

— Co ty masz u siebie, babusiu?

— Toż pan widzi, strzelbę.

— Jaką strzelbę?

— Kto wie, jaką? Gdyby była moja, może wiedziałabym, z czego jest zrobiona ale strzelba jest pańska.

Iwan Iwanowicz przystanął i opatrzył strzelbę ze wszystkich stron, zapomniał zganić starą, że powiesiła ją wraz ze szpadą dla przewietrzenia.

— Myślę że jest z żelaza, mówiła stara.

— Hm! z żelaza.. dlaczegoż z żelaza?

Sam do siebie mówił Iwan Iwanowicz.

— A dawno ta strzelba u pana?

— Może i dawno. (C. d. n.)

jej zapewniają kamień i cegła nie wyprawiana (Rohbau).

Po wydaniu opinii znawców i dokonanym wyborze planu przedłożone projektu szczegółowo opiszemy; tymczasem nadmieniamy, że plany z sienią przejazdową w środku budynku uważamy za nieodpowiednie dla gmachu kasy oszczędności, który przecież nie jest zwykłym domem czynszowym.

Licytacja na budowę koszar dla obrony krajowej odbyła się ponownie 22. b. m. Prócz ofert pp. Pileckiego i Walnszczyka, żądających 8% dodatku i p. Reinigera, żądającego 8 1/2% dodatku, nie weszły żadne inne oferty pomimo, że plany i kosztorysy oglądali wszyscy przedsiębiorcy. Widocznie nikt nie ma ochoty dokładać do cen magistratu, który chce mieć kamień łamowy, doborowy po 3 zł. za 1m³, a cegłę na placu budowy po 15 zł. za tysiąc. Może żeby magistrat zmienił dotychczasowe ceny jednostkowe odpowiednio do zmienionych stosunków, wiadomo bowiem, iż dzisiaj materiały i robota są o 10% droższe, niż przed 10 laty.

KRONIKA.

Przemysł, d. 27. grudnia 1890.

Pogrzeb s. p. ks. biskupa *Jana Saturna Stupnickiego* odbył się z wielką okazałością w sobotę dnia 27. b. m. W obrzędzie pogrzebowym wzięli udział wszyscy dostojnicy Kościoła jak: ks. Metropolita, biskupi ks. Solecki, Pelesz, sufragani ks. Puzyna, ks. Glazer i ks. Kuitowski, infułat ks. Szediwy. — Obecni byli także i namiestnik p. hr. Badeni, im. Wydziału kraj. p. Sawczak, komenderujący J. E. br. Rheinländer, szlachta okoliczna, reprezentacja powiatu z wicemarszałkiem p. Drem Czajkowskim, burmistrz miasta p. Dr. Dworski sąd z prezydentem p. Dylewskim, Dyrekcja skarbu z nadr. p. Kraińskim i nader liczny zastęp duchowieństwa obu obrządków. Mowę pogrzebową w katedrze wygłosił ks. kanonik Podoliński, nad grobem ks. Dmochowski z Jaksamic. Służbę porządkową pełniła straż ochotnicza pożar. na pod przywództwem zastępcy naczelnika p. M. Osińskiego.

Kardynał Ks. Dunajewski przybył d. 26. b. m. do Przemysła i odprawiliśmy modły nad zwłokami s. p. ks. biskupa Stupnickiego powrócił o godzinie 5. pociągami do Krakowa.

Oplatek w kasynie mieszczańskim odbędzie się w niedzielę dnia 28. b. m. o w pół do 12 rano.

Koncert promenadowy odbędzie się, jak zwykle w niedzielę d. 28. b. m. w sali ratuszowej

W hotelu Victoria koncertować będzie w niedzielę d. 28. b. m. kapela 10. p. p.

Porządki kamieniczne. W kamienicy Pfeffera przy ul. Basztowej nie są oświetlone nigdy ani sieni, ani schody. Onegdaj przeto izraelitka P. schodząc ze schodów upadła i odniosła ciężkie uszkodzenie głowy. Podobnie i w kamienicy Schütza przy ul. Kazimierzowskiej nie oświetlono kanału, który otwarto dla przedsięwzięcia poprawek. Otóż jeden z mieszkańców wpadł do kanału i skapał się należycie. Dotychczas nie pociągnięto do odpowiedzialności opieszalych kamieniczników.

Poradzili sobie. Dnia 22. b. m. przywiózł chłop sosienki na sprzedaż i stanął w Rynku przy odwachu. Gawiedź otoczyła go targując drzewka. Po upływie kilku chwil, jeden z gawiedzi porwał za sosienkę i czmychnął, a gdy gospodarz za nim udał się w pogoń, reszta pozabierała wszystkie sosienki z sań tak, że powróciwszy z odebraną sosienką znalazł sianie próżne.

Bojka. W oświatowym szynku „pod Trabką“ przy ul. Dobromilskiej powstała w samą wigilią Bożego Narodzenia bojka pomiędzy żołnierzami z powodu niewiast. Walka nabrała takich rozmiarów, że przywołano z odwachu patrol, który głównych kogutów odprowadził pod bagniami na spoczynek.

Spłoszyły się konie w piątek d. 26. bm. o godz. 3 po południu i popędziły wraz z próżnymi sankami Nową drogą a następnie gościńcem ku Krzemieńcowi, gdzie je przytrzymało kilku żołnierzy 10. p. p. i odprowadziło do miasta.

Falszerz monety. Po długim, a znużającym śledzeniu, udało się wreszcie komendantowi posterunku żandarmerji w Żurawicy koło Przemysła p. Józefowi Bayerowi wyłapać „pieniądzo-robę“ Jana Michnę, byłego ślusarza kolejowego, który już od dłuższego czasu zajmował się wyrobem monety srebrnej dziesięciocentowej z cyny i bakown. Przy rewizji w domu dnia 23. b. m. odbytej, znaleziono oprócz znacznej ilości wyrobionej monety, maszynę zupełnie nowej konstrukcji i pomysły podrabiania i wielką ilość materiału, z którego pieniądze wyrabiał. Michnę aresztowano i oddawiono do sądu.

Podłuchane. Wyborcy: Dla czego też pan marszałek nie zabiera jako poseł nigdy głosu ani Sejmie ani w Radzie państwa?

Marszałek: (czyli prezes Rady będący zarazem od niepiętnych czasów posłem). — Bo wy to myślicie — uważacie mnie — że w Sejmie

tak sobie wszyscy bałakają razem, jak wy tu na posiedzeniu Rady powiatowej, bo... bo... bo...

Jeden z wyborców najpierwszy pod chlebca swego pana marszałka: A a a!... to tam inaczej?!

Marszałek: A tak jest! — Tam — uważacie mnie — jak jeden mówi, to wszyscy inni słuchają, albo przyuważają, że słuchają — jak ten skończy swoją mowę to — uważacie mnie, — drugi zaczyna mówić, a jak wszyscy skończą mówić to znaczy — uważacie mnie — że niema o czem więcej mówić — więc też dla tego — uważacie mnie — ja nigdy głosu nie zabieram!

Kilku wyborców: A co, nie mówiliśmy, że nasz Pan marszałek to znakomity poseł!

Marszałek: O!... mam ja tam wiele do czynienia i wiać — uważacie mnie — muszę wstać to znów siadać, że aż krzyże nieraz bolą, ale coż robić? póki mogę to robię z siebie tę ofiarę dla dobra powiatu, bo ja wiem — uważacie mnie — jak by mnie tu brakło to by sobie głowy chyba poucinali w powiecie i tu by nie pomógł ani Mendel ani Teklusia i do góry nogami powiat by przewrócili, dla tego ja — uważacie mnie — jeszcze siebie każe wybrać marszałkiem na te sześć lat a potem jak Pawełek przyjrzy się dobrze, jak powiat należy prowadzić, to każe jego wybrać marszałkiem tak samo jak w roku zeszłym kazałem go wybrać posłem; no! to — uważacie mnie — skończyłem moje sprawozdanie; nie żądajcie wypadkiem, aby Pawło zjeżdżał tu do składania znowu swojego sprawozdania.

Wyborcy odchodząc: Ot potrzeba to było nam tu jeździć...! toż my zawsze mówili, że nasz marszałek to tegi poseł i to co nam w tej chwili mówił, to i Pawło z pewnością pochwaliby, i może tak samo rozumnie by nam powiedział!

Wyborca jeden: A czegoż chcą te gazety, co piszą żeby posłowie nasi składali tam jakieś sprawozdania?

Kilku naraz wyborców: Gazety..... ot jak gazety... piszą, żeśmy mieli co czytać a nasz pan marszałek to znów zwykle jak nasz marszałek: choć nic nie mówi, ale o nas myśli w dzień i w nocy i czuje dobrze, jak w powiecie nawet trawa rośnie!

Na dom narodowy i Czytelnię ludową w Cieszynie na Śląsku nadesłali przez p. Karola Monnégo, starszego inspektora kolejowego w Przemysłu i delegata powyższych Towarzystw datki następujący panowie, i tak po 2 zł. 50 ct.: Amort Adolf z Przemysła, Bielawski Karol z Nehrybki, Borecki Władysław ze Lwowa, Bieliń Antoni z Gródka, Bartmański Edmund, Dr. Blumenfeld, Czynski Tadeusz, Czajkowski Władysław, Dr. Dworski Aleksander, Dr. Dworski Tadeusz, Dereniowski Józef z Przemysła, Drozdowski Ludwik, Dominik Leopold ze Lwowa, Doskowski Bolesław, Dornwald Michał, Dr. Doliński Franciszek, Drużbacki Mikołaj, Filaczyński Józef, Gamski Franciszek, Giżowski Stanisław, Dr. Hillel Henryk, Haleczko Józef, Harwot Jerzy, Janowski, Jarolim Józef, Jaworski Władysław z Przemysła, Jaworowski Władysław z Tarnowa, Jeleń Gustaw, Jachimowski Edmund z Przemysła, Kalński Józef z Rzeszowa, Krzyszkowski Józef z Przemysła, Kwiatkowski Jan z Jarosławia, Kliment Artur, Kozłowski Michał, Kwaśniewski Feliks, Kwaśniewski Łucyan, Królikowski Hugo, Lepiankiewicz Jan z Przemysła, Leszczyński Emil z Ustrzyki Łapiński Jan z Krakowa, Meisner Jan z Jarosławia, Meisner Karol, Markiewicz Ludwik z Przemysła, Mańkowski Aleksander z Sieniawy, Majerski Ferdynand, Monné Karol, Niederreuter Feliks, Niemczyński Jan z Przemysła, Niedzielski z Jarosławia, Opolski Ferdynand z Monasterzec, Pilecki Maryan i jego biuro techniczne, Piskorz Emil, Pragłowski Aleksander z Przemysła, Pelz Jan z Gródka, Popiel Mieczysław, Ritterschild Mieczysław, Rokicki Jan, Reisner Jakób, Rappe Bronisław, Schwarz Jakób z Przemysła, Skulski Józef z Tarnowa, Steczkowski Ludwik z Przemysła, Stankiewicz z Nikłowic, Dr. Szyszkowski, Schwarztal Leon, Schiffer, Skórski Wacław z Przemysła, Stojanowski Kazimierz z Rzeszowa, Strzyżowski Antoni, Trauczyński Stanisław, Tarnawski Leonard, Tyger Zygmunt, Waygart Walery, Wysocki Konrad z Przemysła.

2 zł. nadesłał p. Bartkowski Karol.

1 zł. 50 ct. nadesłał Macharski Stanisław z Krakowa.

Po 1 zł. zaś nadesłali:

Geldanowski Józef, Gans Leisor, Gutteter z Przemysła, Heppel Edward ze Lwowa, Dr. Orłowski, Piasecki Edmund, Zollner Emil z Przemysła.

Po 50 ct. wpłacili pp.:

Bizon Franciszek, Bobek W., Batorycki J. Błocki Kazimierz, Ks. Drozd Józef, Dudek Jan, Ehrlich Stefan, Frank Wincenty, Goliński Stanisław, Hlawaty Mieczysław, Kosowicz Jan z Przemysła, Kuzanowicz z Bojowic, Kling Stefan, Krzanowski Wiktor, Kamiński Jan, Markowski Ignacy, Markowski Kazimierz, ks. Mazanek Jan, Malinowski Jan, Niemirowski, Podbielski Łukasz, Rosenbach Wilhelm, Schneider Stanisław, Senatowicz Leon, Schabenbeck Karol, Seidler Franciszek z Przemysła, Stobiecki Stefan z Rozwadowa, Wolski Walenty z Jarosławia,

twartą i starą jubkę z kieszeniami, w które można było wsypać korzec ziemniaków. Wszystko to płacząc się razem bawiło oko Iwana Iwanowicza, zwłaszcza, że promienie słońca obejmujące siny lub zielony rękaw, czerwone wyłogi, albo część tkaney materji, i grając na ostrzu szpady — czyniły widok ten niezwykłym, podobnym do owych jasełek, które po futarach obnoszą chłopcy, szczególnie, gdy tłum ludzi tłocząc się, pa trzy na Heroda w złotej koronie, albo na Antocha wiodącego kozę. — Ukryta za jasełkami piszczy skrzypeczka, cygan palcami uderza po wargach, naśladując głos bębna; a słońce zachodzi i orzeźwiający chłód nocy niespostrzeżenie dotyka się świeżych ramion i piersi hożych mieszkanki futuru.

Po chwili wyszła znów baba z komory i postępując niosła na sobie nie młodsze od niej siodło z oberwanymi strzemionami, z wytartym pokrowcem ze skóry na pistolety, z czaprakiem koloru amarantowego ze złotem wyszytym z miedzianą blachą.

— Głupie babsko! pomyślał Iwan Iwanowicz. — Ona niedługo wyniesie i samego Iwana Nikiforowicza przewietrzyć.

I w rzeczy samej Iwan Iwanowicz niezupełnie pomylił się w swem przypuszczeniu. Po kilku minutach dźwignęły się szar-

Wreszcie złożyli pp.
Terlecki Stefan ze Lwowa 3 zł., Pfeifer Eugeniusz z Przemysła 10 zł., Ziembicki Gwałbert z Przemysła 25 zł.
Zmarli. Wojciech Dyduś zmarł dnia 24. grudnia.

Wykaz nowourodzonych i zmarłych osób w mieście Przemysłu (łącznie z załogą wojskową) za czas od 14. do 20. grudnia 1890. Nowourodzonych: chłopców 14 — dziewcząt 11 — razem 25 dzieci. — nieżywo-rodzonych chłopców 2 — zmarło w pierwszym roku życia chłopców 6 — dziewcząt 1 — razem 7 dzieci. — Zmarło z chorób: z odry 2 — dławca i błonicy 2 — z gruźlicy płuc 4 — z chorób zapalnych narządu oddechowego 7 — z nieżytu jelit 1 — z nagłych przypadków chorobliwych 1 — z uwiadu starczego 2 — z wszelkich innych chorób 3 — z przypadkowego uszkodzenia 1 — zmarło śmiercią gwałtowną wskutek zabójstwa przez zastrzelenie 1 — razem zmarło 24 osób — między temi zmarło obcych 6 osób — w szpitalach 6 osób.

W Dynowie z inicjatywy okolicznego obywatelstwa zawiązało się Towarzystwo zaliczkowe z ograniczoną poręką i w dniu 21. b. m. zgromadzeni u miejscowego proboszcza założycieli ułożyli przy współudziale zaproszonego dyrektora Towarzystwa zaliczkowego w Birczy p. hr. Czarnieckiego odnośnie statutu. Jak każdemu objawowi pracy zbiorowej tak i świeżo założonemu Towarzystwu zaliczkowemu w Dynowie życzymy z całego serca „Szczęść Boże!“

Do Towarzystwa im. St. Staszica we Lwowie przystąpiło z Krakowa trzynastu doktorów medycyny, mianowicie: Dr. Eug. Lachowicz, Dr. Henryk Sokółowski, Dr. Wład. Pohorecki, Dr. Józef Kurasiński, Dr. Teofil Turczyński, Dr. Stan. Chorobski, Dr. Kazim. Schwarz, Dr. Jan Opieński, Dr. Czesław Podgórski, Dr. Ludwik Schneider, Dr. Stan. Mydlarski, Dr. Jan Siedlecki, Dr. Stan. Dekański.

Z Izby sądowej.

Co nam grozi.
Dnia 27. b. m. na posiedzeniu jawnem pod przewodnictwem p. rady Litwinowicza w asystencji pp. rady Nennela i sekretarza rady Szechowicza rozstrzygano o sprecjowaniu się redakcyi „Gazety Przemyskiej“ konfiskacie Nr. 60. Gazety z dnia 26. listopada b. r. za artykuł p. t. „Co nam grozi.“ C. k. Prokuratorę zastępował podprokurator p. Dr. Bińczewski, redaktora „Gazety“ adwokat p. Dr. Tarnawski.
Po odczytaniu artykułu skonfiskowanego i odmownej uchwały sądowej uzasadnia p. Dr. Tarnawski sprecjowanie się redakcyi mniej więcej w ten sposób: Artykuł inkryminowany nie należy brać luźnie, lecz w związku z całą serją artykułów pod tytułem „Co nam grozi“ ogłoszonych. Otóż w tych artykułach zaznaczył autor kilkakrotnie, że nie żywi antypatyj do rasy semickiej, lecz krytycznie rozbiiera działania żydów na tutejsze stosunki pod względem ekonomicznym. W poprzednich artykułach a nawet w artykule inkryminowanym na wstępie uczynił autor uwagę, iż chodzi mu o to, co nam grozi od tej części żydów, którzy, jak autor twierdzi, nie chcą być obywatelami kraju i zachowując swoją odrębność narodową, uważają nas za ołnary poświęcone ich wyzyskowi, od tych żydów, którzy, jak żyd Cremieux w sprawozdaniach Stowarzyszenia Aliance wyraźnie powiedział, „wierzą, że musi powstać państwo mesyaszowe, nowe Jeruzalem w miejsce cesarzy i papieżów“

Gdy się więc uwzględni te zastrzeżenia autora, dalej jego końcową uwagę zawartą w słowach: „Natenczas i żydzi staną się innymi.“ a więc, że zamiarem autora jest otwarcie oczów ludności chrześcijańskiej i ludności żydowskiej na skutki behowania się tej ostatniej nie można dopatrzeć w artykule inkryminowanym istoty § 302 u. k., która polega na wzywaniu do nieprzyjaźni, a także i wezwaniu autora, aby zaniechał stosunków z żydami a popierał swoich na polu ekonomicznym, wynika z wolności osobistej człowieka wierzenia stosunków z tymi z którymi mu się podoba wtem również wezwaniu nie ma nieprzyjaznego działania przeciw żydom ustawą wzbronionego.

Po odpowiedzi prokuratora i replice obrońcy daje się Trybunał na naradę, poczem przewodniczący ogłasza orzeczenie, iż sprecjowanie Redakcyi zostaje odrzucone a konfiskata za- zwierdzoną.

Obrońca zgłosił zażalenie do wyższej instancyi.

Kącik humorystyczny.

Dwie róże.

Ujrzałem ją raz pierwszy, jak z różyczką [w dłoni

Siedziała zadumana w oknie facyatki, — Zdawało mi się wtedy, że widzę dwa kwiatki, A oba pełne wdzięku, powabu i woni...
I patrzyłem z rozkoszą, zachwytem prze- [jęty —
Róża była zerwaną — ona... kwiat nie- [tknięty...
I ujrzałem ją znowu — jak wśród gapiów [grona,
Zapijając szampana, śpiewała kuplety...
Była piękną, jak dawniej, lecz bliższą niestety! A biała zwiędła róża tkwiła u jej łona...
I znowu mi się zdało, że widzę dwie róże,
Ale tym razem obie zerwane... przez burzę..

Zapiski bibliograficzne.

Przewodnik Kółek rolniczych. Z rozwojem Towarzystwa i wzrostem „Kółek rolniczych“ podjął Zarząd główny w roku 1889 wydawnictwo pisma „Przewodnik Kółek rolniczych“, któreby było organem „Kółek rolniczych“ i zarazem obnażającym ogół i władze z całym ruchem pracy przez Towarzystwo podjętej dla dobra ludu. „Przewodnik“ ten kładzie w dwunastym numerem, za miesiąc grudnia wydany, drugi rok swego istnienia a użyteczność jego przez Ogół uznaną została. Zarząd główny postanowił wydawać w roku 1891 „Przewodnik“ 1. każdego miesiąca objętości dwóch arkuszy druku i zamieszczać w nim między innymi następujące działy: pogadanki wstępne — sprawy krajowe — rady na każdy miesiąc dla rolników i gosp. d. w. wiejskich — pogadanki na czasie z zakresu gosp. d. w. wiejskiego i przemysłu rolnego i domowego — sprawy sklepików chrześcijańskich i innych przedsiębiorstw handlowych i przemysłowych — wiadomości z czynności stowarzyszeń oświaty ludowej, towarzystw zaliczkowych i in. poradnik dla czytelników — wiadomości o czynnościach towarzystwa Kółek rolniczych — rady dla Kółek rolniczych — korespondencye — wiadomości z kraju i ze świata.

Mimo znacznych kosztów wydawnictwa, które się jeszcze zwiększą z rozszerzeniem „Przewodnika“ ustanawia Zarząd główny opłatę na rok 1891 dotychczasową niską (nie pokrywającą kosztów) w przekonaniu że nieetyczne byłoby „Kółka rolnicze“ ale także inne Stowarzyszenia i wogóle opiekujący się sprawą podniesienia moralności, oświaty i dobrobytu ludu zamówią wcześniej „Przewodnik Kółek rolniczych“ na rok 1891 i nadesłał przypadającą należność w kwocie 1 zł. pod adresem: Zarząd główny Towarzystwa Kółek rolniczych we Lwowie, ulica Ossolińskich 15.

Ceny targowe.

dnia 27. grudnia 1890.
Placą za 100 kilo: Pszenica 7-50—8-00. Żyto 6-00—6-50. Jęczmień 5-00—6-00. O wies 6-25—6-00. Siano 2-60—3-00. Słoma 1-80—2-00. Kartofle 1-80.

Wydawca i odpowiedzialny redaktor
Józef Jarolim

Rubryka „nadesłane“ nie pochodzi od Redakcyi.

Nadesłane.

Szanowna Redakcyo!

W numerze 102. Gazety Przemyskiej z dnia 21-go Grudnia 1890 umieszczono artykuł: „Ring rzeźników“, który na fałszywych wieściach i nieprawdziwych podaniach osnutym jest, a gdy i ja tam naruszony zostałem, upraszam więc Sza-

nowną Redakcyę o łaskawe umieszczenie niniejszego pisma w następującym numerze:

Ani ja, ani też wedle mojej wiedzy żaden z moich współzawodników nie zawiązał, ani też nie zawiązuje kartelu, aby z dniem 1-go Stycznia 1891 cenę mięsa o 10 ct. na każdym kilogramie w Przemysłu podwyższyć.

Wodzem takiego związku nigdy nie byłem i nie będę.

Jestem radnym miasta i przewodniczącym stowarzyszenia przemysłowców wyrobów spożywczych, lecz nie jestem dzierżawcą rzeźni miejskiej, albowiem tę dzierżawę za wiedzą i zezwoleniem tutejszej Zwierzchności gminnej Wmu. Panu Franciszkowi Mussilowi aktem notaryalnym odstąpiłem.

Nakoniec nadmieniam, że w zeszłym roku na wezwanie tutejszej Zwierzchności gminnej zwołałem jako prełożony stowarzyszenia spożywczego zgromadzenie tutejszych rzeźników i starałem się owszem o niższenie cen dla mniej zamożnej klasy mieszkańców w tutejszych bazarach, lecz nigdy do podwyższenia ceny mięsa się nie przyczyniłem i z pewnością się nigdy nie przyczynię.

Spodziewając się, że Szanowna Redakcyja memu całkiem słusznemu żądaniu łaskawie zadość uczynić raczy, kreszę się

z prawdziwym poważaniem

Jan Adamowski.

KWIZDY PŁYN

przeciw gośćcowi

od wielu lat wypróbowany środek domowy i zachowawczy **środek wzmacniający** rzed i po wielkich naciężach, długich marszach itd. Celem uniknięcia dalszowania uprasza się przy zakupie żądać tylko Kwizdy preparat i powyższą marką ochronną zaopatrzony Cena za flaszkę 1 zł. Franc. Jana Kwizdy apteka, obw. w Kornenburgu pod Wiedniem c. i k. austr. i król rumun, dostawcy nadw.
Prawdzą na składzie w wszystkich aptekach monarchii austro-węgierskiej.

E. Lewicki i F. Perlik

przy ulicy Franciszkańskiej, polecają wielki wybór podarunków noworocznych. Przewyborne wypróbowane herbaty chińskie i rosyjskie.

Drobne ogłoszenia.

1 ucznia PRZYJMIE DRUKARNIA S. F. PIĄTKIEWICZA W PRZEMYSŁU.

1 pokój pod l. 256 nł. Wodna jest do wynajęcia od 1. stycznia 1891. r. Bliższa wiadomość w drukarni S. F. Piątkiewicza.

Trzy akwarele oryginalne Grygłowskiego są do nabycia z wolnej ręki. Bliższych wiadomości udziela p. K. Szbenbeck.

Dobry kowal dostanie zaraz stałe zajęcie w pracowni Dymnickiego w Jarosławiu.

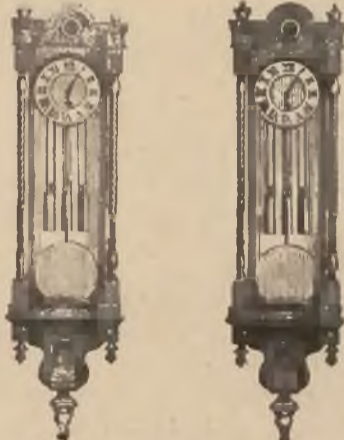
NA KARNAWAŁ. U niżej podpisanego można dostać w każdym czasie bukiety, girlandy ślubne, wieńce z żywych kwiatów i roślin wazonowych. Z uszanowaniem Jan Marek ogrodnik, ulica Długa — dom p. M. Schiffera.

Nowość. Regulatory, przeciw nieregularnemu rośnięciu zębów u dzieci, jak też i służące do wyprostowania krzywo wyrosłych zębów, poleca w wykonaniu zastosowanem do najnowszych wzorów praktyczny lekarz-dentysta. SCHNITZER ul. Wodna, dom Laufera

Dwa przegrane fortepiany (Streicher) oba ozdobne, krzyżowe, amerykańskiego systemu, z tych jeden nowy pierwszorzędnej firmy są do nabycia. Do oglądnięcia codziennie między godziną 12 a 3 popołud. a 7 wieczorem. Bliższa wiadomość u Grzywieńskiego, Rynek 2. 1 piętro.

Nowość!
Portrety kredkowe z polyskiem
nie następujące portretom fotograficznemu a mające przed nimi tę zaletę, że są tańsze i bezwarunkowo trwałe, bo nie nlegają żadnym wpływem powietrza. — Portret naturalnej wielkości (popiersie) od 5 zł. do 10 zł. Wykonują również portrety zbiorowe (grupy) i wszelkie zamówienia w zakresie rysownictwa webodzące, nadto udzielam nauki rysunków. Zamówienia przyjmuje drukarnia Wgo Piątkiewicza i handel Wnych pp. Doskowskiego i Ski. **Adam Schütz.**

Mam zaszczyt zawiadomić P. T. Publiczność, że z dniem 30. listopada 1890 otworzyłem przy ulicy Szkolnej **ZAKŁAD ZEGARMISTRZOWSKI** pod firmą **L. Bojarski z Krakowa,**

który zaopatrzyłem w zegarki kieszonkowe, zegar ścienny, stołowe i pendulowe z najlepszych fabryk szwajcarskich i paryskich. — Również przyjmuję wszelkie reparacye w zakresie zegarmistrzostwa wchodzące po nader niskich cenach z gwarancją dwuletnią. Sądząc, że dobrociąją towaru rzetelną pracą i siłsem dotrzymaniem terminu oznaczonego przy powierzaniu mi roboty odpowiedzieć potrafię wszelkim wymaganiom P. T. Publiczności, polecam zatem zakład mój Jej łaskawym względem.

MARYACELSKIE
Pigułki przeczyszczające (pilocaxantes mariaz.)
Wolne od szkodliwych składników. przylepny pomoceczny środek przy nieregularnym stolcu, zastwardzeniu i ziad wykielki dolegliwościach czesgo dale rkojmie wielkie wazytode, rozlacznie uzywaniu, jak również wlosotroime lekarstwo recepty. Bezpiecznie i łagodne dzialanie bez bolosci. Prawdziwość stwierdza pobocina marka ochrana. Cena pigulek 20 cent, zwój 36 pigulek 1 złr. Z popozdoin wysyiki nateriosciel koszoje wraz z bezplatny przesyłką swój zir. 120 z swoje zir. 120 zir. 120. Kromicy (Morawa). Aptekarz i Skladnica w wymiennosc. **Do nabycia w aptekach.**

MARYACELSKIE
krople zoladkowe wyhalane w wysoce czystym i czystym C. BRALY w Kromicy (Morawa) od daw a uzywany i znany sred k leczniczy, dralnicy pobudzajaco i wzmacniajaco na zoladki przy przyszkadach w trawieniu. Tylko prawdziwe sa zaopatrzony oblok umieszczony w znakom ochronnym i popozdoin. Cena flaszki 40 c., pod wofur 70 c. **W aptekach do nabycia.**

W nowym lokalu.

DROGUERYA PERFUMERYA

D. Ludkiewicza

w Przemysłu,
ulica Franciszkańska

poleca Szanowej P. T. Publiczności skład i sprzedaż hurtową i drobną materiałów i przetworów aptecznych, przyrządów chirurgicznych, opatrunków, środków toaletowych, mydeł, perfum, potrzeb gospodarskich, farb, pokostów, lakierów, bronzów, desinfekcji itp. itp.

Wina lecznicze „Vinador”

Herbata chińska

rosyjska 1/4, 1/2, 1/1 funtowych.
KAWA ARABSKA Ceylon i Kuba funt 1-10 ct.

RUM JAMAJSKA.

OLIWA NICEJSKA od 12 ct.

OCET WINNY 16 i 32 ct.

ZELATYNA biała.

KADZIDŁO KRÓLEWSKIE antymia-
zmatyczne w płynie.

Nieprzemakalne smarowidło na buty.

SZUWAKS w blaszanych pudełkach.
MASŁO FRANCUSKĄ do zapuszczania
podłogi w 6 odcieniach.

Korki, gąbki, pędzle, sznury gumowe
i rury szklane do kotłów par-
owych, hegary, rury gumowe do ścię-
gania piwa, przezerwaty gumowe.

Nowość: Serfumy Lilas Blanc
i Lirynga.

Zamówienia z prowincji uskuteczniam
odwrotną pocztą.

Z wszelkimi poważaniem

D. Ludkiewicz.

NA GWIAZDKĘ

NA ŚWIĘTA.

Handel MARYI TYGIER

W RYNKU

poleca swój

bogato zaopatrzony skład

porcelany, chińskiego srebra i lamp-

niemniej:

GARNITURY Z CHIŃSKIEGO SREBRA z fabryki CHRISTOLFA
SERWISY STOŁOWE do kawy i herbaty, KOSZE I WAZONY
PORCELANOWE na kwiaty.

WYROBY SZKLANNE:

LAMPY z fabryki DITMARA. FIGURY ŚWIĘTYCH, WYROBY
ZE STALI ANGIELSKIEJ, BRZYTWY, WYROBY SZCZOT-
KARSKIE, LALKI etc. etc.

WYPOŻYCZA SIĘ SERWISY

pod przystępnymi warunkami.

NA GWIAZDKĘ

WODY MINERALNE

krajowe i zagraniczne

utrzymuje na składzie

apteka „pod Opatrznością“ F. BAJERA w Przemysłu.

**Przeciw kaszlowi chryp-
ce, katarom płuc, a-
stmie, kokluszowi i t. p.**

OLEJ RYBI Z MIETUSA flaszka
40, 70 ct. i 1 zł.

SOK STYRYJSKI flaszka 80 ct.

SOK ZIOŁOWY flaszka 1-25 ct.

SYRUP Z PODFOSOR. WAPNA
flaszka 1-10 i 1-60 ct.

ZIÓŁKA SEEBURGERA pakiet 20ct.

„ DAWIDA pakiet 20 ct.

ZIÓŁKA PIERSIOWE, SZLAZO-
WE, pakiet 10, 20 ct.

PASTYLKI: SODEŃSKIE pudełko
66 ct. MCHOWE 38 ct. GERAU-
DELA znakomite pud. 1 zł. SZO-
DOWE 10 ct. Z BABKI 30 ct.
SZLAZOWE 20 ct. i t. p.

poleca

Apteka pod „Gwiazdą“ w Przemysłu.

Chińskie srebro Christolfa

Prawdziwie angielskie przybory

Szczury, Myszy

i myszy polne
można wyniszczyć do szczeru
jedynie za pomocą mojej

Pałapki patentowanej,

która chwytą bez nastawiania
i nie potrzebną być dozoro-
waną. W przeciągu jednej no-
cy chwytą się od 20—50 sztuk.
Wydatek jednorazowy tańszy
od trucizny.

Cena pałapki na szczury 2
zł., na myszy 1 zł. 20 ct.

L. Epstein

Wiedeń, I. Riemerg. 16.

Dn. 1. listopada 1890

otworzyłem

W PRZEMYSŁU

w domu p. Aschkenazowej pod l. 153
ul. Franciszkańska przy Bramie

obok składu nafty W. Wiktora i Ski
bogato zaopatrzone

SKŁAD FUTER

krajowych, rosyjskich i amerykańskich
gotowych i na sztuki.

Dostarczam serdaki, kołnierzyki,
zarękawki i czapki po najprzystę-
pniejszych cenach.

Jakób Bernfeld.

Wyrabiane od r. 1882,

premijowane medalem srebrnym na wy-
stawie higieniczno-lekarskiej

we Lwowie w roku 1888,

zaszczycone odszczególniającymi świadectwami
i polecane przez największe znokomitości le-
karskie, jak:

Dra C. von Brauna, prof. Spaetha, prof. dra
Draschego, dra Lorinzera z WIEDNIA,
Dra Biesiadeckiego, dra Jandę, dra Opol-
skiego, dra Weigla, dra Widmanna, dra
Edwarda Sawickiego, dra Ziembickiego ze
LWOWA.

Prof. dra Korezińskiego i prof. dra Jak-
ubowskiego z KRAKOWA.

C. K. radcy sanitarnego prymarjusza dra
Wolana, dra Strzeleckiego, dra Stockloewa
w CZERNIOWCACH i w. i.

W I N A

LECZNICZE

aptekarska

KAROLA MIKOLASCHA

WE LWOWIE,

w czteró-litrowych flaszkach z kieliszkiem jak:

Wino chinowe zł. 1-50, Wino chinowo-

żelaziste zł. 1-50, Wino rzewieniowe

(rumbardarowe) zł. 1-50, Wino pepy-

nowe zł. 1-50, Wino peptonowe zł. 1-50

Wino Condurango zł. 1-50.

Główny skład na Galicyę w aptece

Piotra Mikolascha we Lwowie.

We LWOWIE i na prowincji we wszy-

stkich renomowanych aptekach.

SKŁAD GŁÓWNY W PRZEMYSŁU w

aptece p. Schwarza w Spadkobierców

Bayera, w KRAKOWIE u pp. aptekarzy

F. GRALEWSKIEGO i WISZNIEWSKIEGO.

We WIEDNIU dla Austrii, Węgier

i państw ościennych u p. W. Magaera, III.

Henmarkt, 3.

Wystrzegać się naśladownictw i podra-

biań, bacząc na markę ochronną i własno-

rzeczny podpis, do każdej flaszki dołączony.

C. K. C. K.

CYRKULARNA

APTEKA

M. Schwarza w Przemysłu

KONIAK STARY FRANCUSKI

Wszelkie w butelkach dużych i małych,

WYROBU PIOTRA MIKOLASCHA we Lwowie,

ŚRODKI uniwersalne i specyficzne krajowe i za-
graniczne, wielki wybór przyrządów chirurgi-
cznych, perfumery i środki toaletowe

KRETALECZNIKI

znakowity środek przeciw
migrenie podług ordyna-
cji prof. dr. Czyż-
wicza ek. radcy
na zdrowia.

KROWIANKA

z koncesyonowanego zakładu krowiankowego

I. Freysingera lekarza miejskiego w Lisku,

do nabycia

w aptece „pod Opatrznością“ F. Bajera

w Przemysłu.

Niniejszem mam zaszczyt zawiadomić
P. T. Publiczność, że w pierwszych dniach
po świętach Bożego narodenia o. t. otwieram
w Przemysłu przy ul. Serbianskiej
w domu p. Sontagowej nad apteką
p. Schwarza

Pracownię sukien i konfekcyj damskich
pod firmą

BETTI ROSINER.

Wszelkie zamówienia w zakresie mojej
pracowni wchodzące, wykonuję starannie
głównie, zgrabnie i po przystępnych ce-
nach, zawsze podług największych żurnali.
Mając biegłość nabytą w pierwszorzędnym
magazynie wiedeńskim i po kilkulatniej
pracy w tym zawodzie, uszytkam uszute
w najlepszych kołach rockinnych, mogę też
i nadal zapewnić, iż szanowne Panie pod
każdym względem zadawolnić potrafię i
wszelką ko. arencyę zagraniczną wytrzy-
mam.

Upraszam tedy uprzejmie o jak najli-
czniejszą zamówienia i polecam się łaska-
wym względem szanownych Pań.

poważaniem

Betti Rosiner

Łatwo i dokładnie sposób rysowania
wszelkich krojów wedle najnowszej metody
francuskiej udzielać pod przystępnymi wa-
rankami. Blizsza wiadomość w pracowni.
Za przesłaniem dokładnej miary mogę
i na prowincję wszelkie roboty w mój za-
kres wchodzące jak najrybniej uskutecznić.

Łyżwy

wszelkiego
rodzaju

Halifaxy
poprawnego systemu

poleca
J. Górniak
po cenach przystępnych.

W Jarosławiu

w domu własnym w rynku urządziłiśmy

NOWĄ FABRYKĘ i

HANDEL wyrobów masarskich

oraz

POKOJE do ŚNIADAŃ.

Na zamówienia zamiejscowe przesyłkę
uskuteczniamy natychmiast a poręczając za
dobry towar po najprzystępniejszej cenie,
polecamy się względem Szanownej P. T. Pu-
bliczności.

A. Kosturkiewicz i Ska.